

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 6

от извънредно заседание, състояло се на 01.03.2022 г.

ПРИСЪСТВАТ: Бетина Жотева – председател, Галина Георгиева, Розита Еленова, Соня Момчилова, София Владимирова

Начало на заседанието: 14:00 часа, водено от Бетина Жотева
Съставил протокола – Мария Гинина

ДНЕВЕН РЕД:

1. Проект на решение за временно ограничаване разпространението на руски програми на територията на Република България.

Вносител: Бетина Жотева

Бетина Жотева откри заседанието и подложи на гласуване предложения дневен ред.

Решение:

СЕМ реши с 5 (пет) гласа „за“: приема дневния ред.

ПО ТОЧКА ПЪРВА: Проект на решение за временно ограничаване разпространението на руски програми на територията на Република България

Бетина Жотева – председател на СЕМ, представи проекта на решение:

„Съветът за електронни медии (СЕМ) на свое заседание, проведено на 1 март 2022 г., като взе предвид:

- грубото нарушение на международното право от страна на Руската федерация и посегателството върху териториалната цялост чрез военна интервенция срещу Република Украйна;
- предприетите в рамките на Европейския съюз ограничителни мерки в отговор на кризата в Украйна, включително и оповестените в изявление на председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен от 27 февруари 2022 г. мерки за забрана на руските програми Russia Today и нейните производни и Спутник и производните;
- заявената в Декларация от 24 февруари 2022 г. на 47 Народно събрание на Република България подкрепа за партньорите и съюзниците на България в Европейския съюз и НАТО при обсъждането на пакет от мерки, включително санкции, с цел деескалация на конфликта;
- предложенията от Министерство на външните работи на Република България за предприемане на координирани ограничителни мерки спрямо Руската федерация, вкл. но не

само по отношение на руската пропаганда и дезинформацията – обща забрана за функциониране в целия ЕС на телевизия Russia Today, както и на руската агенция Sputnik, в т.ч. излъчване, публикуване и т.н.;

- предвидената в Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги) свобода на държавите-членки да предприемат всякакви мерки, които те смятат за подходящи с оглед на аудиовизуалните медийни услуги, които произлизат от трети страни, и които не отговарят на условията, определени в член 2 (преамбюл 54);

- предвидената в Конвенцията за трансгранична телевизия възможност, ако предполагаемо нарушение има явен, сериозен и тежък характер, така че да поражда важни обществени въпроси и засяга разпоредбите, свързани с чл. 7, т. 1 (но не само), приемащата страна да може да прекрати временно препредаването на съответната програма;

- предвидената в Закона за радиото и телевизията забрана медийните услуги да подбуждат към насилие или омраза, насочени към група лица или член на група, въз основа на някое от основанията, посочени в член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз;

- препредаването на територията на страната от предприятия по смисъла на Закона за електронните съобщения, осъществяващи електронни съобщения чрез кабелни и спътникови електронни съобщителни мрежи, на чуждестранни програми с руски произход или близки до настоящото правителство на Руската федерация, които могат да разпространяват съдържание, подбуждащо към омраза, дезинформация, дискриминация, нетолерантност, за да оправдаят военните действия срещу Украйна,

намира за целесъобразно да постанови решение, с което да допусне временно ограничаване препредаването на програми Russia Today и производните ѝ и на Спутник и производните на територията на Република България.

С цел защита на важни държавни и обществени интереси, свързани с избягване разпространението на дезинформация по повод военната интервенция срещу Украйна, както и съдържание, което подбужда към омраза и дискриминация и което може да застраши сигурността и обществения ред в страната, и с оглед защита на обществения интерес, свързан с предоставяне на безпристрастна информация за събития от общ интерес, СЕМ допуска предварително изпълнение на настоящото решение.

Предвид изложеното и на основание чл. 32, ал. 1, т. 18, във връзка с чл. 8, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията, във връзка с чл. 24, т. 2 от Конвенцията за трансгранична телевизия, във връзка с чл. 60, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, Съветът за електронни медии реши:

Временно ограничава препредаването на територията на Република България на аудиовизуални медийни услуги (телевизионни програми) Russia Today и производните, както и на Спутник и производните. Разпорежда предварително изпълнение на решението.

Настоящото решение да се изпрати на Комисията за регулиране на съобщенията за предприемане на съответните действия по компетентност.

Решението да се оповести чрез Българска телеграфна агенция“.

Бетина Жотева: Колеги, имате думата за коментар относно това решение. Заповядайте.

Галина Георгиева: Благодаря, госпожо председател. С оглед координирания подход на ниво Европейски съюз, ще подкрепя внесеното от госпожа Бетина Жотева предложение.

Бетина Жотева: Благодаря. Госпожо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Благодаря за внесеното решение – юридически обосновано и организирано. Процес, който аз самата наблюдавам с внимание. Медиите, които дискутираме днес, доказаха, че не могат да представят безпристрастно предлаганата информация и днес се налага да проведем този акт на контрол. В ситуация сме, когато словото преминава в незаконни действия и агресивна пропаганда. Разбира се, процесите ги наблюдаваме отдавна, защото отдавна сме в тази хибридна война. Днешните действия са необходимата намеса за постигане целите на обществения интерес, с цел защита на зрителя по стандартите на демокрацията, по стандартите на Европейския съюз, от който сме част. В момент на военна агресия да се подстрекава към омраза и насилие е наказуемо престъпление, дори и в крайно либерални законодателства, каквото аз смятам, че нашето е.

Използвам случая при тези коментари днес да обърна внимание на българските доставчици. Познато ни е явлението, че езикът на омразата в българския ефир често се разпространява точно от самите политици, но медиите не трябва да забравят своята отговорност. Поведение и слово, което подстрекава към омраза и насилие, не са гледна точка, както и не са източник на информация. За мен, днешното решение на СЕМ, за което ще гласувам след малко, е нормален акт на контрол върху агресивна пропаганда, но е важно изключването на подобно поведение от ефира на медиите в България също!

Може би дойде ред да се отърсим от романтичните представи, че свободата на словото е безконтролно ръсене на простотии. Вярвам, че ние днес надграждаме. Възхвалата на агресията, насилието, на фашизма, принципно, е престъпление в много държави. Доколкото разбирам, в Русия засега – не. Благодаря Ви. Това са моите мисли от днес.

Бетина Жотева: Аз също Ви благодаря, госпожо Еленова. Госпожо Момчилова, заповядайте.

Соня Момчилова: Благодаря Ви, колеги. Вие безспорно сте по-опитните администратори от мен, с повече опит, и вероятно затова с такава лекота ще подкрепите това решение. Аз ще се въздържа обаче. Не бих нарекла „нормален акт на контрол“ спирането на телевизионен канал, дори, ако би бил той само един, защото ще се позова на житейски истини. Те са, че когато има война, когато има конфликт, а войната е еманация на конфликт, акутен конфликт, първа бива посечена истината и ако не е предоставена възможността за това да се огледат и двете страни поне в конфликта, или колкото са те, тогава зрителят бива лишен от изконното си и най-демократично право – да направи сам изводите за себе си, да формира лично мнение и да прецени каква е истината. Историческата истина. Другата, изпитана от мен, професионална и житейска максима е, че когато се затваря една врата, се отваря широко вратата за фейк новини, за фалшиви новини. Любимият хабитат на постистината е тъкмо този – тогава, когато има само един вход и само един източник. И това го зная от опит. Ако съвсем до скоро някой ми беше казал, че ще се наложи да съм фактор и гласът ми да има значение при гласуване на подобно решение, сигурно щях дълго да се смея. Мъчен е, да не кажа, мъчителен е подобен избор. Може би, защото сме в навечерието на Трети март. Наречете ме ретроградна, сантиментална, но аз мисля, че няма да се чувствам спокойна със собствената си съвест, защото поводите за празнуване са и поводи за равносметка, та, съвестта ми не би била спокойна пред хилядите жертви – украински и руски, дали живота си за нашата свобода, което ще отбележим. Ако ние вземем подобно решение в XXI век, аз не мога да си представя сюжета, онзи, от преди демократичните промени у нас, когато на старите радиоприемници търсехме едни забранени радиостанции. За мен това е съвършено немислимо и неприемливо. Освен това, избирателното състрадание води до рецидиви на братоубийство. То е и сериозен повод за противопоставяне, според мен. Така че един конфликт винаги има повече от една страна и един виновен, и за мен възможността аудиторията да черпи информация от повече източници, е най-висшето демократично право, на което не би следвало да противостоим. Това е моето мнение. Благодаря Ви.

Бетина Жотева: Благодаря Ви, госпожо Момчилова. Госпожо Владимирова, заповядайте.

София Владимирова: Благодаря, госпожо председател. Това не е лесно решение – нито в личен, нито в професионален план. Аз не съм си представяла като член на Съвета за електронни медии, че някой ден - ние, с моите колеги, ще се изправим пред подобно предизвикателство. Не съм си и представяла, че ще се събудя в свят на брутална агресия на една държава към друга държава, на брутална инвазия и агресивни действия, свят, в който страдат невинни жертви и деца се раждат в бомбоубежища. Ситуацията е форсмажорна и тя изисква незабавни и, надявам се, адекватни мерки. Разчитам, че в най-бърз и кратък порядък тази врата, която отваряме днес, в синхрон с европейската политика и националната такава, ще бъде затворена веднъж завинаги, много бързо, заедно с бруталната инвазия на Русия в Украйна. Че тази война ще остане един срамен период в нашата история и бързо ще приключи издевателството над руските и украинските жертви. Аз ще подкрепя това решение и, вероятно, времето ще покаже дали то е било правилно. Не е лесно, но решения трябва да се вземат и отговорност трябва да се поеме. Аз ще поема своята отговорност като член на Съвета за електронни медии и мисълта ми, съзнанието ми, е с всички жертви на тази война, на тази неочаквана, незаслужена, брутална и немислима за мен до преди шест дни агресия. Благодаря Ви, госпожо председател.

Бетина Жотева: Аз също Ви благодаря, госпожо Владимирова. Моите виждания по тези, както се изрази госпожа Владимирова, форсмажорни обстоятелства, съвпадат категорично с написаните в това решение съображения, тези и мотиви, защото аз не смятам, че има кауза на света, която може да оправдае война и жертви. Смятам, че агресорът, насилникът, трябва да бъде ограничаван от нас, които все още не сме засегнати, и от които нещо зависи. Защото, знаете, че всеки един наш глас е важен. Надявам се никога повече да не ми се налага да вдигам ръката си за такова решение, но и се надявам, че това ще бъде сигнална лампа за всеки, който си мисли, че може в XXI век да прави каквото си пожелае с човешките животи. Благодаря. Моля, който е съгласен с предложеното решение, да гласува.

Розита Еленова: Имате гласа ми, госпожо председател.

Бетина Жотева: Благодаря. Госпожо Момчилова, Вие се въздържате, да?

Соня Момчилова: Да.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за” и 1 (един) „въздържал се“ /Соня Момчилова/: Временно ограничава препредаването на територията на Република България на аудио-визуални медийни услуги (телевизионни програми) Russia Today и производните и на Спутник и производните.

Разпорежда предварително изпълнение на решението.

Настоящото решение да се изпрати на Комисията за регулиране на съобщенията за предприемане на съответните действия по компетентност.

Решението да се оповести чрез Българска телеграфна агенция.

Бетина Жотева: Искам само нещо да съобщя в оперативен план. Днес имах разговор с Управителния съвет на Групата на европейските регулатори, които имаха среща. Те бяха оторизирани от нас – членовете на ЕРГА, за разговори с Европейската комисия, които в момента, в спешен порядък, готвят удължаване на санкциите от 2014 г., наложени за Крим. Санкциите ще бъдат дописани и разширени в най-скоро време, така че под някаква форма, ще има продължение на това наше заседание и апелирам към Комисията за регулиране на съобщенията в най-спешен порядък да поеме своите функции и отговорности и да пристъпи към изпълнение на решението. Благодаря Ви.

Розита Еленова: Аз само ще добавя, госпожо Жотева, че нямам към днешна дата съмнение в своето решение, както и никакъв сантимент. В хибридна война сме много отдавна и това е обезпокоително! Хората, които работим тук и регулираме медийната среда, и въобще, се интересуваме от подобряване на нейното качество, знаем това. Дори демократичният свят се забави с тези свои действия и аз съм убедена, че вървим в правилна посока. Ето, днес чухме, че и структурата, която обединява информационните агенции, е изключила ТАСС, така че, медиите са широко понятие, не са само телевизионните доставчици.

Бетина Жотева закри заседанието.

Материали, приложени към Протокол № 6

1. Дневен ред;
2. Проект на решение.

Бетина Жотева .....
Председател на СЕМ

София Владимирова .....

Галина Георгиева .....

Розита Еленова .....

Соня Момчилова .....

Старши специалист: .....
Мария Гинина